

1. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕ ΑΡΓΑ ΑΛΛΑ ΣΤΑΘΕΡΑ ΒΗΜΑΤΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/09/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 16/09/2023

Σελίδα: 46

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΣΑΒΟΥΝΕΛΗ

Προσέγγιση με αργά αλλά σταθερά βήματα

Τα βήματα είναι ξεκάθαρα και είναι σαφές ότι ήδη ακολουθούνται: την προηγούμενη εβδομάδα οι υπουργοί Εξωτερικών συναντήθηκαν στην Αγκυρα, την επόμενη ο Έλληνας Πρωθυπουργός και ο τουρκός πρόεδρος θα συζητήσουν από κοντά στη Νέα Υόρκη, στα περιθώρια της ετήσιας Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Η επόμενη φάση προβλέπει την έναρξη του πολιτικού (και πραγματικού) διαλόγου με επικεφαλής την υφυπουργό Εξωτερικών πρέσβη Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου, ενώ παράλληλα θα συναντώνται οι στρατιωτικές αντιπροσωπείες για να συμφωνήσουν σε Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ). Αν όλα πάνε κατ' ευχήν, τον Νοέμβριο θα συγκληθεί στη Θεσσαλονίκη το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας, με πλήθος υπουργών και κοινών προγραμμάτων προς συζήτηση.

Θα ήταν πολύ εύκολο να θεωρήσει κανείς ότι μια μεγάλη εθνική περπέτεια φθάνει στο τέλος της – και ενδεχομένως να απορρήσει με την ευκολία με την οποία φθάσαμε εδώ. Είναι όμως σαφές ότι η αισιόδοξη αυτή προοπτική απλώς δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

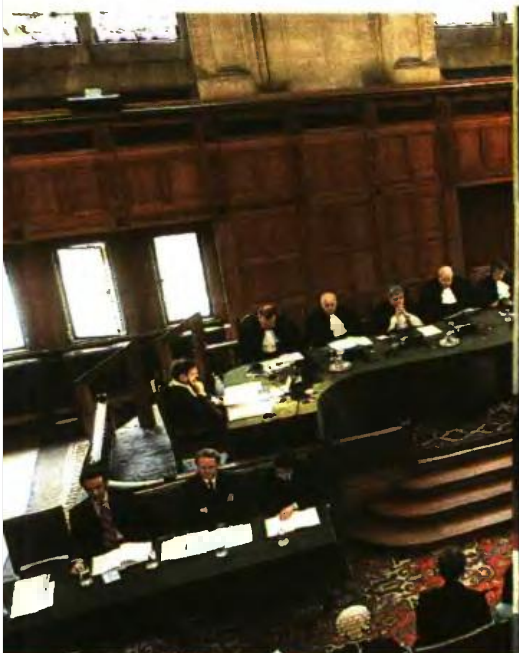
Η ρεαλιστική προσέγγιση επιτάσσει αργά αλλά σταθερά βήματα, αρχικώς επί της διαδικασίας ώστε να δημιουργηθεί το πλαίσιο που θα μας επιτρέψει να μπορούμε στην ουσία. Το πλαίσιο αυτό, όπως και κάθε διαπραγμάτευση, απαιτεί

απαρεγκλίτως δύο στοιχεία: ένα κοινό σημείο αναφοράς: το διεθνές δίκαιο, το δίκαιο της θάλασσας, οι κανόνες της ευθιδικίας, όλα αυτά ή κάτι άλλο, και αμοιβαία εμπιστοσύνη. Είναι προφανές ότι είμαστε πολύ μακριά από το πρώτο – και υπενθυμίζω ότι η δουλειά που μας περιμένει εκεί απαιτεί συναντιληψη και κοινό βηματισμό σε επίπεδο εμπειρογνομώνων και πολιτικής ηγεσίας αλλά και σημαντική ενθέρωση και προετοιμασία της κοινής γνώμης γενικότερα. Για την ώρα, προσπαθούμε να κτίσουμε ένα περιβάλλον καλής πίστης, από το οποίο θα λείπουν προκλήσεις και άσκοπες ενέργειες εντυπωσιασμού. Δεν είναι αυτόνομο αυτό – ούτε είναι χωρίς άμεσα αποτελέσματα: έχουμε περάσει εφέτος ένα ψυχο καλοκαίρι στο Αιγαίο καθώς οι υπερηχητικές αεροπλάνων και μη επανδρωμένων αεροσκαφών έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο, ήδη από τον Φεβρουάριο. Χρειάζεται να αναλογιστεί κανείς πόσο πολύτιμη είναι αυτή η ηρεμία και πόσο απομετρύται σε καταπόνηση πληρωμάτων και αεροσκαφών, δαπάνες καυσίμων και ανταλλακτικών;

Αρκούν αυτά για να καταλήξουμε στην επίλυση των μεταξύ μας προβλημάτων και να εξασφαλίσουμε τα πλεονεκτήματα της ειρήνης και ασφάλειας στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο; Σε μια εποχή που, όπως ακούστηκε στο συνέδριο που οργάνωσε το **ΕΛΙΑΜΕΠ** με το Ίδρυμα Hanns Seidel και το Κέντρο Ευρωπαϊ-

κών Σπουδών Wilfried Martens, η ειρήνη και η ασφάλεια είναι έννοιες νεκρές και διανύουμε μια δεκαετία συρράξεων, είναι προφανές ότι θα πρέπει να τήσασουμε την αισιόδοξία μας και να περιορίσουμε τις ελπίδες μας. Θα ήταν ασφαλώς εξαιρετικό αν μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε πλέον τις θαλάσσιες ζώνες, που πραγματικά διαθέτουμε και όχι αυτές που θεωρούμε ότι δικαιούμαστε χωρίς να κάνουμε κάτι γι' αυτό, αν καταφέρναμε να αποκτήσουμε ουσιαστική πρόσβαση στους θαλάσσιους πόρους μας, συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών πηγών ενέργειας, αν είμαστε σε θέση να οργανώσουμε τη ρεαλιστική αξιοποίηση του θαλάσσιου χώρου μας, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα αλλά και τις χρήσεις του και προσαρμόζοντάς τες στις αδήριτες απαιτήσεις της κλιματικής κρίσης που προδίδωλα βιώνουμε. Αρκεί κανείς να σκεφθεί ότι τούτο το καλοκαίρι, που η χώρα δέχεται το ένα μετά το άλλο τα πλήγματα της κλιματικής κρίσης, διαπιστώνουμε ότι οι περιοχές που μπορούν να διατεθούν για την ανάπτυξη ανεμογεννητριών στο Αιγαίο περιορίζονται δραματικά για λόγους εθνικής ασφάλειας. Κρατάει μικρό καλάθι αλλά, σε κάθε περίπτωση, κάτι θα έχουμε να βάλουμε στο καλάθι μας – αν όλα πάνε καλά...

Η Μαρία Τσάβουνηλη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και Γενική Διευθύντρια του **ΕΛΙΑΜΕΠ**

Η προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης είναι σαφώς ο ιδανικός προορισμός για την ελληνική διπλωματία όσον αφορά την επίλυση της μιας και μόνης διαφοράς που αναγνωρίζει η Αθήνα στο πλαίσιο των ελληνοτουρκικών σχέσεων